

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

455. An, & qualiter trimestre illud concessum à Gregorio X. in c. quam sit. restrictum sit per Nicolaum III. in c. cupientes. de elect. in 6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

Quaestio 455. An, & qualiter trimestre illud concessum à Gregorio X. in c. quam sit. restrictum sit per Nicolaum III. in c. cupientes. de elect. in. 6.

1. Respondeo: quod ad Ecclesias Cathedrales & regulares (scilicet virorum, nam in electionibus monialium non per omnia locum habet hæc decretalis cupientes, ut patet ex c. indemnitate, de elect. in. 6. Pirh. loc. cit. n. 309, cum Gl. in c. cupientes, v. regularium) ad quas electorum confirmationes peti debent à Sede Apostolica ratione immediatæ subjectionis vel appellationis ad eandem Sedem interposita (uti hanc disjunctionem addunt Pirh. & Laym. ll. mox citand.) hoc tempus immutatum est; statuitur siquidem in c. cupientes, ut hi electi intra unum mensem post præstitum consensum in electionem debito tempore à Capitulo præsentati electo: vel (in quo hæc decretalis decretalem quàm sit. declarat, utpote in qua non habetur ea disjunctio, Laym. ad c. cupientes.) ubi hæc præsentatio debito tempore facta non est, post habitam aliunde electionis de se factæ notitiam, iter arripiant ad dictam Sedem pro confirmatione petenda, & causâ electionis proseguenda cum omnibus actis & momentis causæ. Finito autem eo mense (qui datur ad parandum se ad iter) considerandum tempus, infra quod electi, spectatâ locorum distantiam, commode Romam venire possunt; cum aliquorum locorum vicinitas minus, aliorum distantia prolixius tempus exigat; ac insuper præter tempus illud boni viri arbitrio æstimandum, expectandum est per 20. dies, intra quos, si electi personaliter (nisi, ut addit Laym. in c. cupientes, ob magnam loci distantiam privilegio aut consuetudine præscriptâ remissio facta sit) non advenerint, aut si iuste impediti sint, Procuratorem seu nunciatum non miserint: aut si intra dies 15. post dictos 20. numerandos plenam fidem non fecerint de impedimento, tum electi omni jure, si quod eis per electionem quaesitum, privati existant, nisi talia impedimenta intercessissent, quæ ad declinationem pœnæ hujus Judici sufficientia videantur, & propter quæ videatur illis ad personaliter comparandum longius tempus concedendum. Probare autem debent electi impedimentum personalis adventus sui, & nihilominus, eo impedimento cessante, personaliter comparere, alioquin amittant jus suum, uti habetur §. insuper.

2. Quod si etiam electi personaliter comparuerint, aut procuratorem miserint, sed sine actis, iuribus & momentis suis, eam pœnam incurrunt, ut ad illa producenda extra Curiam nulla alia eis detur dilatio, nisi ex justa causa, ut quia instrumenta semper delata amiserunt; vel aliqua de novo eis opponuntur, uti habetur cit. c. §. electus verò, & Gl. ibi. v. ex justa causa. Ita ferè textum cit. c. cupientes, compendio referentes Laym. in cit. c. & Pirh. ad tit. de elect. n. 310.

3. Et hæc de electo; quod ad Electores enim statuitur præterea in eodem c. cupientes. §. ad hæc. ut si duas personas ex capitularibus (infra idem tempus, intra quod electus debet personaliter comparere) ad Sedem Apostolicam mittant, sufficienter instructas ad informandum Papam de tota causâ electionis. Et quidem sumptibus Prælatuæ, si ejus bona à bonis Capituli sint divisa, & si bona sint communia, ex iisdem, vel à capitulo aliunde provisus, si non suppetunt, neque ex divisis, neque ex

communibus. Dum verò electio celebrata in discordia, habet æque una vel plures electiones, duæ ex utraque parte Capitulares mittendi sunt, & electus vel electi impensas præstare debent, idque sub pœna ferendæ privationis juris quaesiti per electionem, nisi eos inopia excuset, in quo casu electores impensas ferre debent juxta Gl. ibid. v. impotentia.

4. Ac denique, dum unicus electus, cui aliquis vel aliqui se opponunt, hoc casu opposentes expensis eorum propriis, si duo tantum, vel si plures, saltem duo ex ipsis opposentibus, impensis ipsorum opposentium propriis, cum actis & momentis instructi compareant, ut per illos Papa plene informetur. Ita iidem Pirh. & Laym. ll. cit. qui etiam postremus addit, quod si electores dictas personas, vel saltem, si ea impedita fuerint, procuratorem sufficienter instructum non miserint, passuri sint pœnam, intellige illam, de qua paulò ante ex Lott. ut nimirum amittant jus iteratò seu pro illa vice eligendi.

5. Postremò statuitur in eodem c. cupientes. §. final. eadem ferè procedere in postulatis ac postulantibus concorditer vel discorditer (intellige quo ad procurandum permissos à Capitulo acceptationem postulationis) quæ in electis & eligentibus, dum postulati ideo, quia in aetate, Ordinibus vel similibus defectum patiuntur (in his enim, qui ideo postulati, quia jam alijs Ecclesiis alligati sunt, dicit textus, esse servanda jura antiqua) præterquam quod postulati consentire non debeant postulationi, nec teneantur præstare sumptus ad missionem illam capitularium necessarios; sed id spectet ad postulantes, sive in concordia, sive discordia facta postulatione. Cetera, quæ statuantur in cit. c. cupientes. circa illos, qui super electionis confirmandæ negotio accedunt ad Sedem Apostolicam, qualiter habeantur pro præsentibus, & frui possint interea fructibus suorum beneficiorum, vide apud Pirh. loc. cit. n. 311. & 312. & dicta à nobis alibi, ubi de residentia.

6. Illud verò notandum, quod dum electus juxta c. cupientes, personaliter Romam accedens ad electionis suæ negotium proseguendum, ante finitum hujusmodi negotium sine sententia recedat, is quoque jure per electionem sibi quaesito vel hujus decretalis eò ipso privatus existit, ac si Romam accedere intra tempus præfixum neglexisset. Lott. l. 3. q. 17. n. 200. Pirh. n. 314. juxta c. postquam, de elect. in. 6. & Gl. in c. cupientes. §. quod si per 20. v. comparere. Paria enim censentur juxta c. certum, n. 9. 3. non venire, & venire quidem, sed sine licentia recedere, sive non expectare causæ suæ finem. Adeoque licet c. cupientes, spectatis præcisè verbis tantum, puniatur dicta pœna is, qui non venit ad Curiam; attentâ tamen mente legislatoris, quæ si ratione ac sine legis cognoscit debet, apparet, in dicta decretali cupientes. quoque exigi, ut electus ad Curiam veniens usque ad finem negotium electionis proseguatur. Atque ita etiam in lege hac pœnali constitutio illius extendatur ad casum verbis ejusdem non expressum, sed ex mente legislatoris & intentione, quæ verbis præfertur, comprehensum. Pirh. cit. n. 314. Non tamen incurritur dicta pœna, dum electus Romam ex dicta causa veniens eo tempore, quo non impeditur processus causæ, peregrinaretur recreationis vel alia simili de causa extra Curiam ad pauca miliaria; cum juxta l. divorcium. ff. de divorciis, non videatur recessisse,

qui brevi est reverſurus. Pirh. *loc. cit.* juxta Gl. in c. cupientes, v. mente. Porrò quod hic dictum de pœna venientis Romam, & recedentis sine venia, pari ratione intelligendum eſſe de aliis quoque personis Capitularium Romam accedentium in dicto negotio, tradit *ibid.* Pirh. cum Gl. v. omnino.

7. Illud item notandum, quòd, dum poſtquam à confirmatione, vel proviſione facta ab eo, ad quem ob inferiorum negligentiam poteſtas eligendi devoluta eſt, ad Sedem Apoſtolicam appellatum eſt, obſervanda ſunt omnia ea, quæ in dicta decretali cupientes, de veniendo & mittendo ad Curiam dicta ſunt: ut etiam electus, & eligentes, & appellantes venire teneantur, aut perſonas inſtructas mittere ad Apoſtolicam Sedem. Pirh. n. 315, juxta cap. ſi poſtquam, §. ſin. Cùm licet in eo cap. agatur de electione, non facta mentione confirmationis, eadem tamen ſit ratio in confirmatione in hoc caſu, quæ in electione, ut ſcilicet Superior informetur in cauſa; ac proinde idem eſſe debeat jus, ut nimirum in caſu appellationis ad Sedem Apoſtolicam à confirmatione per Superiorem ordinariam facta, ipſi quoque principales veniant ad Curiam, aut mittant perſonas, & ante negotium finitum non recedant. Pirh. *ibid.* juxta Gl. in cit. c. poſtquam, v. confirmatione. Idemque dicendum, ſi appelletur à proviſione, cùm electio, confirmatio, poſtulatatio, proviſio in his caſibus æquiparentur. Pirh. *ibid.*

8. Illud denique notandum, quòd hæc decretalis cupientes, adhuc hodie locum habeat in electionibus, quæ ſunt à Capitulis Eccleſiarum Cathedralium; quia eſt ex immediatè ſubjectæ non ſunt Sedis Apoſtolicæ, electiones tamen in iis factæ ad dictam Sedem deferendæ, & ab ea expectanda earum confirmatio; adeoque expectatur in Curia uſque ad tempus hic conſtitutum, etiam juxta concordata Germaniæ. §. Item placet. Pirh. n. 310. in fine.

Quæſtio 456. Intra quod tempus danda confirmatio?

1. **R**espondeo: licet ad eligendum, uti & ad petendam electionis factæ confirmationem, non tamen eſt certum præfixum in jure tempus, intra quod is, ad quem jus confirmandi ſpectat, electum confirmare teneatur; non fecus, ac illud conſtitutum non eſt habenti jus inſtituendi ad inſtituendum præſentatum. Paſſ. de elect. c. 33. n. 56. citans Abb. in c. poſtquam, n. 8. Barboſ. juris Eccleſ. l. 1. c. 19. n. 254. citans Maſſobr. in prax. habendi concuſ. requiſit. 9. dub. 1. Lavor. de elect. tit. 4. c. 25. n. 43. Pirh. ad tit. de elect. n. 309. citans Rebuff. in pr. tit. de devolut. n. 6. Cùm enim tam electus quàm eligentes agere poſſint aut teneantur, ut confirmatio fiat, ſatis per hoc proviſum cenſetur. Pirh. *loc. cit.* Ait tamen Donat. tom. 2. tr. 7. q. 3. n. 2. quòd confirmator teneatur ad ſummum intra tres meſes confirmare, id quæ colligi ex c. ne pro deſectu, de elect. ubi dicitur: ad quem devoluta poteſtas, non differet ultra tres meſes. Verùm loquitur illud cap. de eo, ad quem devoluta poteſtas providendi ob non factam electionem intra præfixum tempus.

2. Quòd ſi tamen confirmator renuat, aut diu differat confirmationem, cùm Eccleſiæ interſit, quamprimùm, ſi commodè fieri poteſt, fieri confirmationem, ne diutiùs vacet, poteſt in hoc caſu peti à Superiore confirmatoris, ut iſe eum ad confirmandum compellat, præſigendo ei terminum cum intimatione, niſi intra illum confirmet, ipſe Superior jure devoluto id faciet. Pirh. *loc. cit.* Bar-

P. Leuren. Fori Beſ. Tom. II.

boſ. citans Lavor. ubi ante. n. 44. Sigism. à Bonon. de elect. dub. 45. n. 3. & Rotam in Legion. confirm. 23. Januarii. 1617. Paſſ. *loc. cit.* citans Tamb. de jure Abb. tom. 1. d. 6. q. 2. n. 10. Porrò hic terminus ei præfixus brevis eſſe debet, ita ut, licet ſit arbitrarius, excedere tamen non debeat 6. meſes. Barboſ. *loc. cit.* citans Maſſobr. ubi ante. & Lamb. de jurep. l. 2. p. 3. q. 2. a. 6. n. 4. Paſſ. *loc. cit.*

Quæſtio 457. Vbi, ſeu in quo loco fieri poſſit, ſeu dari confirmatio?

1. **R**espondeo primò: necesse non eſt, ut ea fiat in Eccleſia, ut voluit Lavor. apud Paſſ. ſed fieri poteſt in Eccleſia, vel in palatio, aut camera Superioris Eccleſiaſtici confirmantis; non tamen in palatio Principis ſæcularis. Paſſ. de elect. c. 33. n. 170. (qui etiam addit, eandem eſſe rationem de quocunque loco honeſto) Pirh. ad tit. de elect. n. 327. juxta c. quæ fronte, de appell. ubi Alexander III. reprehendit Archiepiſcopum Cantuarienſem, quòd juris ordinem pervertens, non in Eccleſia, ſicut honeſtum & canonicum eſt, nec in palatio aut camera ſua, ſed in Regis camera contra juris præſcriptum & officii pontificalis dignitatem Epſcoporum electiones confirmet. Ratio autem eſt; quia confirmatio, ut dicitur infra, cognitionem cauſæ requirit, citationemque eorum, quorum intereſt, & ideo de plano expediri nequit, ſed pro tribunali. Pirh. *loc. cit.* cum Gl. in cit. c. quæ fronte, v. contra debitum juris; cujuſmodi autem ſpiritualia in Eccleſia, vel aliis locis ad id deputatis fieri debeant. Pirh. cum Gl. *loc. cit.* v. canonicum.

2. Respondeo ſecundò: confirmatio tamen facta in domo Principis ſæcularis ex hoc ſolùm capite non eſt irrita, cùm id in jure nullibi expreſſum. Pirh. *loc. cit.* citans Innoc. in c. quæ fronte, n. 1. v. debitum. Quamvis, ut ait Pirh. irrita poſſit tanquam facta contra canones. Argumento c. quanquam, de elect. in 6.

3. Respondeo tertio: dum adest contradictor, ita ut in judicio contendendum ſit, magis deceret, ut in palatio aut conſitorio confirmatoris, quàm in Eccleſia, utpote quæ eſt domus orationis, non litium, liſ hæc agatur. Pirh. *loc. cit.* citans Alex. de Nevo. in c. quæ fronte, n. 4. & ſubjungens, proceſſum judicii ſæcularis inſtitutum in Eccleſia eſſe veritum, non verò proceſſum cauſæ Eccleſiaſtice, juxta c. 2. §. ordinarii, de immunit. Eccl. junctâ gl. *ibid.* v. proceſſus.

Quæſtio 458. An confirmari poſſit electus per Superiorem exiſtente extra ſuum territorium?

1. **R**espondeo primò: dum proceditur ad confirmandum in contradictorio judicio, non poteſt extra territorium ſuum eam confirmare; eò quòd tunc debeat fieri, ſeu dari in forma definitiva ſententiæ, & juridiſtici in alieno territorio exerceri non poſſit. Garc. de benef. p. 5. c. 8. n. 141. Paſſ. de elect. c. 33. n. 170. citans Jo. Andr. & Dominic. in c. ſin. de off. Vicar.

2. Respondeo ſecundò: quin etiam, dum non poteſt confirmatio fieri niſi ſolemniter, hoc eſt, non niſi ſervando in confirmatione formam cap. ſin. de elect. in 6. nimirum cum citatione leſe opponentium electioni, & cum cauſæ cognitione, non poteſt confirmari electus ab exiſtente extra ſuum territorium ſine licentia Judicis illius territorii. Pirh.

Q

cit.